

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

15.4.2014

B7-0441/2014

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podнесен након изјаве потпредсједнице Комисије/Visoke predstavnice Unije за ванjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 110. stavkom 2. Poslovnika

o ruskом притиску на земље Иstočnog partnerstva, а posebno o destabilizaciji
istočne Ukrajine
(2014/2699(RSP))

**Rebecca Harms, Mark Demesmaeker, Werner Schulz, Tarja Cronberg,
Ulrike Lunacek, Helga Trüpel**
u ime kluba Verts/ALE

**Rezolucija Europskog parlamenta o ruskom pritisku na Istočno partnerstvo, a posebno o destabilizaciji istočne Ukrajine
(2014/2699(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Ukrajini, a posebno one od 27. veljače 2014.¹ i 13. ožujka 2014.²,
 - uzimajući u obzir zaključke s izvanrednog sastanka Vijeća za vanjske poslove na temu Ukrajine održanog 3. ožujka 2014. te zaključke sa sastanaka tog Vijeća održanih 17. ožujka 2014. i 14. travnja 2014.,
 - uzimajući u obzir izjavu čelnika država ili vlada o Ukrajini u Europskom vijeću od 6. ožujka 2014.,
 - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća o Ukrajini od 20. ožujka 2014.,
 - uzimajući u obzir članak 110. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se posljednjih dana u istočnoj Ukrajini održavaju proruske demonstracije; budući da su prosvjednici u Donjecku, Lugansku i Harkivu zauzeli zgrade regionalne državne uprave i druge javne zgrade; budući da su separatisti također zaposjeli zgrade sigurnosne službe te uredi lokalnih televizijskih postaja;
- B. budući da su proruski prosvjednici u Donjecku proglašili „Republiku Donjeck” te da najkasnije 11. svibnja 2014. namjeravaju održati referendum o potpori toj „suverenoj republici”; budući da su, slijedeći primjer Donjecka, prosvjednici u Harkivu i Lugansku proglašili „narodne republike”;
- C. budući da su između 12. i 13. travnja 2014. u nizu koordiniranih napada dobro naoružani, neidentificirani i maskirani napadači napali i zaposjeli policijske postaje i zgrade uprave u gradovima Slovjanjsk, Kramatorsk, Krasnij Liman, Mariupol, Jenakijeve i drugim gradovima u regiji Donjeck; budući da je tijekom sukoba najmanje jedan časnik poginuo, a nekolicina ih je ranjena;
- D. budući da je tijekom posljednjih tjedana Rusija nagomilala vojne snage na granici s Ukrajinom; budući da postoji stvarni rizik da bi Rusija mogla pokušati ponoviti „krimski scenarij” zauzimanjem i pripajanjem jugoistočnih dijelova Ukrajine;
- E. budući da je Rusko savezno vijeće 1. ožujka 2014. predsjednika Putina na vlastiti zahtjev ovlastilo za korištenje ruskih vojnih snaga na teritoriju Ukrajine na zahtjev samog predsjednika pod izlikom da situacija u Ukrajini predstavlja prijetnju za živote ruskih građana;

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0170.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0248.

- F. budući da u Ukrajini u posljednje vrijeme uopće nisu prijavljeni napadi na Ruse, etničke Ruse ili druge manjine, kao ni njihovo zastrašivanje ili diskriminacija;
 - G. budući da se čini kako je djelovanje separatista usmjereni na destabiliziranje zemlje, narušavanje izbornog postupka i slabljenje nove vlasti, u koordinaciji s nastojanjima Moskve da pojača gospodarski, vojni i politički pritisak na Kijev kako bi delegitimirala ukrajinske vlasti i spriječila Ukrajinu u dalnjim nastojanjima da se priključi EU-u;
 - H. budući da je, u tom pogledu, Rusija Ukrajini povećala cijenu plina na 486 USD po tisuću kubičnih metara od 1. travnja 2014., jednostrano ukidajući popust koji je Ukrajina dobivala kao dio Harkovskog sporazuma, te da je u posljednjih nekoliko dana zabranila uvoz ukrajinskih mlječnih proizvoda na rusko državno područje; budući da Ruska federacija također proizvoljno primjenjuje jednostrana trgovinska ograničenja na proizvode iz Gruzije i Moldove;
 - I. budući da je EU usvojio gospodarski paket potpore Ukrajini koji također obuhvaća makrofinancijsku pomoć i autonomne trgovinske mjere; budući da će Ukrajina uskoro finalizirati sporazum s Međunarodnim monetarnim fondom o planu pomoći; budući da su se uvjeti povezani s tim sporazumom do sada čuvali kao povjerljivi; budući da se socijalno i gospodarsko stanje u zemlji i dalje pogoršava;
 - J. budući da su 21. ožujka 2014. EU i Ukrajina potpisali političke odredbe Sporazuma o pridruživanju obvezujući se na potpisivanje ostatka Sporazuma, kojim je obuhvaćen i detaljan i sveobuhvatan sporazum o slobodnoj trgovini, što je prije moguće;
 - K. budući da je 10. travnja 2014. Parlamentarna skupština Vijeća Europe donijela rezoluciju o oduzimanju prava glasa predstavnicima Ruske Federacije u toj Skupštini zbog ruskog pripajanja Krima nakon vojnog zaposjedanja tog poluotoka;
 - L. budući da je potrebno snažno međunarodno diplomatsko djelovanje na svim razinama kako bi se situacija smirila te kako bi se spriječila eskalacija krize; budući da EU mora učinkovito odgovoriti kako bi Ukrajini i drugim zemljama Istočnog partnerstva omogućio cjelovito provođenje i ostvarivanje suverenosti bez vanjskog pritiska;
 - M. budući da je OEES u tom pogledu odlučio razmjestiti međunarodnu misiju u Ukrajini radi praćenja stanja i ublažavanja krize; budući da je Europsko vijeće zatražilo od Visoke predstavnice da sastavi planove za doprinos EU-a olakšanju rada misije OEES-a;
- 1. izražava duboku zabrinutost zbog trenutne krize i mogućih posljedica i učinaka koje bi ona mogla imati na sigurnost u cijeloj regiji te na budućnost odnosa između EU-a i Rusije; stoga poziva sve sudionike da postupaju konstruktivno i pokažu suzdržanost kako bi se smirila kriza i pronašlo prihvatljivo rješenje kojim bi se stabiliziralo stanje i omogućilo ukrajinskim vlastima da se nose sa sadašnjim gospodarskim i socijalnim problemima te da poduzmu hitne i učinkovite mjere za njihovo rješavanje;
 - 2. stoga žali zbog činjenice da je odgovoran pristup vlasti u Kijevu pokušajima da se dijalogom i diplomatskim sredstvima riješi kriza doživio neuspjeh te ih poziva da udvostruče svoje napore za jačanje jedinstva u zemlji i postizanje pomirenja među svim

dijelovima ukrajinskog društva; u tom pogledu poziva na neodgodivo razoružanje svih paravojnih skupina i snaga samoobrane;

3. oštro osuđuje pripajanje Krima Ruskoj Federaciji kao čin kršenja međunarodnog prava i Helsinškog završnog akta te poziva Moskvu da odmah smanji i povuče svoje postrojbe s granice s Ukrajinom i obustavi sve hotimične radnje, infiltraciju, političko uplitanje ili pružanje skrivene pomoći prosvjedima koji se održavaju u istočnoj Ukrajini, što bi bio prvi konkretan korak prema smirivanju krize;
4. podsjeća Rusiju na njezine pravne obveze kao potpisnice Memoranduma iz Budimpešte 1994. u okviru kojega su potpisnice pristale na suzdržavanje od prijetnje silom ili njezine uporabe protiv teritorijalnog integriteta ili političke neovisnosti Ukrajine;
5. iščekuje četverostrani sastanak između Visoke predstavnice EU-a, državnog tajnika SAD-a i ministara vanjskih poslova Rusije i Ukrajine te se nada da on može doprinijeti smanjenju napetosti i olakšavanju pronalaženja sveobuhvatnog i trajnog diplomatskog rješenja krize; naglašava, međutim, da jedino sam ukrajinski narod može odlučivati o budućnosti Ukrajine u demokratskom, uključivom i transparentnom postupku; stoga poziva vlasti u Kijevu da ulože sve napore kako bi osigurali da se predsjednički izbori zakazani za 25. svibnja 2014. održe u potpunosti u skladu sa standardima OEES-a te stoga pozdravlja odluku Komisije da dodijeli pomoć u iznosu od 5 milijuna EUR radi potpore misiji za praćenje izbora OEES-a i mjerama stvaranja povjerenja povezanima s izborima;
6. vjeruje da bi rani parlamentarni izbori trebali biti raspisani nakon predsjedničkih izbora, a prije kraja godine kako bi se ojačala legitimnost ukrajinskih institucija;
7. podržava zamisao koju je predložio ministar vanjskih poslova Deščić o neutralnoj Ukrajini, što je slično finskom modelu, kao mogući način smirivanja napetosti s Rusijom i pojašnjavanja da Sporazum o pridruživanju ili detaljni i sveobuhvatni sporazum o slobodnoj trgovini s Europskom unijom nisu povezani s pristupanjem NATO-u;
8. osim toga zauzima stajalište da bi ustavna reforma u Ukrajini trebala biti tema široke i detaljne rasprave kojom bi se obuhvatili svi elementi ukrajinskog društva te da bi u konačnici trebala dovesti do referendumu;
9. izražava duboko žaljenje zbog činjenice što postoji mogućnost da će se kasniti s primjenom mjere kratkoročne izvanredne pomoći Ukrajini čija je svrha poduprijeti promatranje izbora i slične mjere za izgradnju povjerenja u okviru Instrumenta za stabilnost i mir ili da će se ona potpuno ukinuti zbog zabrinjavajućeg nedostatka platnih sredstava za financiranje vanjske pomoći EU-a; poziva Komisiju i Vijeće da bez daljnjih odgoda pripreme prijenos finansijskih sredstava kako bi se omogućilo dobro funkcioniranje Instrumenta za stabilnost i mir u situaciji u kojoj su zemlje u neposrednom susjedstvu Europske suočene s takvom ozbiljnom krizom;
10. istovremeno poziva na potpunu i učinkovitu uspostavu misije OEES-a sa zadaćom praćenja stanja u Ukrajini nakon zauzimanja Krima; nadalje, poziva na proširenje misije na Krim i pozdravlja odluku Europskog vijeća da se pronađe način kako bi se olakšao

njezin rad;

11. ističe da je činjenica da je Parlamentarna skupština Vijeća Europe ruskom izaslanstvu oduzela pravo glasa te da je Opća skupština Ujedinjenih naroda usvojila rezoluciju kojom osuđuje rusko pripajanje Krima nedvosmislen znak rastuće izolacije Ruske Federacije na međunarodnoj razini koji bi ruske vlasti trebale ozbiljno uzeti u obzir ako Rusija želi zadržati mjesto pouzdanog aktera na međunarodnoj sceni;
12. poziva Europsku uniju da pruži potporu sudskim postupcima Ukrajine na svim međunarodnim sudovima i u svim arbitražnim tijelima ako Ukrajina odluči uložiti žalbu u vezi s Krimom i drugim bilateralnim problemima s Rusijom;
13. pozdravlja odluku Europske unije o uvođenju ciljanih sankcija, uključujući i putnih ograničenja i zamrzavanja imovine, protiv osoba koje su odgovorne za djela netolerancije i mržnje, među kojima pozive na rat, ili za djela koja bi mogla dovesti u pitanje ili ugroziti teritorijalnu cjelovitost, suverenost i neovisnost Ukrajine, no izražava žaljenje zbog odluke Vijeća za vanjske poslove od 14. travnja 2014. u skladu s kojom je odlučeno da neće biti treće faze sankcija bez obzira na eskalaciju krize;
14. ističe da izvoz oružja i vojne tehnologije može ugroziti stabilnost i mir u cijeloj regiji; duboko žali zbog činjenice što države članice EU-a u velikoj mjeri izvoze oružje i vojnu tehnologiju u Rusiju, uključujući glavne strateške konvencionalne kapacitete; poziva Francusku, Njemačku i Italiju da kao najveći izvoznici oružja u Rusiju temeljito revidiraju svoje izvozne politike prema Rusiji, da preuzmu odgovornost te da se usklade s režimom EU-a za kontrolu oružja; potiče francusku vladu da ne isporuči prvi borbeni brod klase Mistral 1. studenog 2014. kao što je planirano; pozdravlja odluku njemačke vlade o hitnoj obustavi suradnje između Rheinmetalla i ruskih vojnih snaga u vezi s izgradnjom centra za borbenu obuku;
15. pozdravlja potpisivanje političkih odredbi sporazuma o pridruživanju i očekuje da će se brzom provedbom autonomnih trgovinskih povlastica koje je Europska unija usvojila premostiti jaz do potpisivanja ostatka tog sporazuma, koji uključuje detaljan i sveobuhvatan sporazum o slobodnoj trgovini;
16. ponavlja da sporazum o pridruživanju s Ukrajinom ne predstavlja krajnji cilj u odnosima između Europske unije i Ukrajine; u tom smislu ističe da u skladu s člankom 49. Ugovora o Europskoj uniji Ukrajina, kao i svaka druga europska država, ima europsku perspektivu i može podnijeti zahtjev za članstvo u Uniji pod uvjetom da poštuje načela demokracije, temeljne slobode, ljudska prava i prava manjina te da osigura vladavinu prava;
17. poziva Europsku uniju i ukrajinsku vladu da bez odgode osmisle i provedu informativnu kampanju za građane koja će biti djelotvorna, da provode programe koji će pokazati koristi pridruživanja Ukrajine Europskoj uniji i njezine gospodarske integracije s Unijom, te da se suprotstave svim netočnim i pristranim informacijama, osobito u istočnim i južnim krajevima, među ostalim i na lokalnoj razini;
18. poziva ukrajinsku vladu da pokrene ambiciozan niz transparentnih i opsežnih strukturalnih reformi kojima će se prednost dati jačanju vladavine prava, iskorjenjivanju

korupcije donošenjem i provedbom nužnog zakonodavstva, uspostavi uravnovešenog i djelotvornog sustava upravljanja na temelju diobe vlasti i u skladu s europskim normama te da uvede istinsku reformu pravosudnog sustava i izbornog zakonodavstva i uskladi zakonodavstvo o sprječavanju diskriminacije s normama Europske unije; nadalje, smatra da je od presudne važnosti da se pokrene postupni proces decentralizacije središnje vlasti na regionalna i općinska tijela u skladu s načelom supsidijarnosti Europske unije, a da se ne dovede u pitanje unutarnja ravnoteža ovlasti i djelotvorno funkcioniranja države; u tom smislu pozdravlja odluku Komisije o osnivanju skupine za podršku Ukrajini koja će raditi na provedbi „Europskog programa reformi”;

19. ističe da je ograničeni niz mjera koje je Europska unija donijela kao odgovor na rusku invaziju na Ukrajinu među ostalim posljedica njezine jake ovisnosti o Ruskoj Federaciji u pogledu opskrbe energijom; u tom smislu smatra da je iznimno važno srednjoročno smanjiti ovisnost EU-a o Moskvi i ostalim autoritarnim režimima te uzeti u obzir mogućnost potpunog bojkota i istodobno pronaći konkretna alternativna rješenja kako bi se pomoglo onim državama članicama EU-a kojima je trenutačno jedini izvor energije Rusija; u tom pogledu poziva Komisiju da radi na potpunoj provedbi trećeg energetskog paketa i podupire projekte u Južnom koridoru koji na učinkovit način diversificiraju opskrbu energijom; poziva države članice da ne uključuju svoja javna poduzeća u projekte s ruskim kompanijama koji će pojačati europsku osjetljivost te u vezi s tim poziva i Europsko vijeće da donese obvezujuće nacionalne ciljeve na području obnovljive energije i energetske učinkovitosti za 2030. radi smanjivanja europske ovisnosti o uvozu fosilnih goriva u skladu s procjenom učinka Komisije koja je popratila njezinu komunikaciju o paketu za klimu i energetskom paketu za 2030., koja je na dnevnom redu sastanka Europskog vijeća koji će se održati 20. i 21. ožujka;
20. pozdravlja donošenje početnih mjera Komisije kojima se Ukrajini omogućuje da se suoči s energetskom krizom ako Rusija prekine opskrbu te države plinom te poziva Vijeće i Komisiju da pomognu Kijevu i daju mu potporu u naporima za rješavanje dugotrajnog spora s Moskvom oko opskrbe plinom;
21. upozorava na dramatično socijalno stanje u zemlji; poziva ukrajinsku vladu da u potpunosti otkrije uvjete povezane sa sporazumom s MMF-om i da donese mјera s ciljem ublažavanja trenutne situacije, posebno u vezi s najosjetljivijim skupinama stanovništva; smatra da bi uvjeti MMF-a mogli povećati unutarnje napetosti i dovesti do brzog smanjivanja plaća i radnih mјesta u javnoj upravi, što bi moglo kao nepoželjnu posljedicu moglo imati jačanje korupcije;
22. ponavlja svoj zahtjev da se osnuje neovisno povjerenstvo koje će provesti istragu o ubojstvima u Kijevu i tragičnim događajima na Majdanu koje će uskoro početi s radom i koje će uključivati snažnu međunarodnu komponentu i biti pod nadzorom Savjetodavnog odbora Vijeća Europe;
23. ističe potrebu za mogućom provedbom reforme postojećih pravnih propisa o jezicima u suradnji s Venecijanskim povjerenstvom kako bi se oni uskladili s obvezama Ukrajine u okviru Europske povelje o regionalnim i manjinskim jezicima;
24. pozdravlja donošenje bezviznog režima između Europske unije i Moldove i željno

iščekuje brzu konačnu uspostavu bezviznog režima između Europske unije i Ukrajine kao konkretan odgovor na europske težnje ljudi koji su prosvjedovali na Majdanu; u međuvremenu poziva na hitno uvođenje privremenih, veoma jednostavnih i cjenovno prihvatljivih postupaka odobravanja vize;

25. nadalje, poziva Komisiju da surađuje s ukrajinskim vlastima kako bi se iznašli načini za neutraliziranje učinka mjera odmazde koje je poduzela Moskva kako bi spriječila potpisivanje sporazuma o pridruživanju;
26. pozdravlja namjeru da se najkasnije u lipnju 2014. potpiše sporazum o pridruživanju s Moldovom i Gruzijom te poziva Vijeće da slijedi taj primjer; smatra da je pronalazak načina za ublažavanje i nadilaženje eventualnih prepreka koje Europski gospodarski prostor i carinsku uniju čine nespojivima u interesu zemalja Istočnog partnerstva; stoga poziva na iskren i otvoren dijalog s Ruskom Federacijom radi ulaganja svih mogućih napora u razvoj sinergija koje imaju za cilj ostvarenje koristi za zemlje Istočnog partnerstva;
27. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama država članica, predsjednicima, vladama i parlamentima Ukrajine, Gruzije i Moldove, Vijeću Europe, OEŠS-u te predsjedniku, vradi i parlamentu Ruske Federacije.